

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

M.A. YOGA

EXAMINATION : NOVEMBER 2022

SEMESTER - I

Sub. : Shrimad Bhagwad Gita (102)

Date: 23/11/2022

Total marks: 60

Time: 2.00 pm to 4.30 pm

Instructions:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple choice questions. (10)

1. How many adhyayas are there in Bhagwad Gita ?
a) 18
b) 22
c) 20
d) 700
2. . . . yog, Uchhte.
a) Samtvam
b) Indriyanigrah
c) Ashtang
d) Asana
3. number of karma indriya present in body.
a) 5
b) 7
c) 10
d) 8
4. In Bhagwad Gita, how many shlokas are there which are said by Srikrishna ?
a) 574
b) 700
c) 632
d) 548
5. Who wrote Gita first ?
a) Vyasa
b) Shrikrishna
c) Arjuna
d) Dronacharya
6. Where was Bhagwad Gita originally spoken ?
a) Hastinapur
b) Kurukshetra
c) Ayodhya
d) Mathura
7. In Bhagwad Gita Dhyanyog is adhyay.
a) 5th
b) 8th
c) 6th
d) 9th
8. How many years ago Shrikrishna told Bhagwad Gita to Arjuna ?
a) 8,000
b) 10,000
c) 5,000
d) 1,000
9. Bhagwad Gita is originally found in Sanskrit mahakavya
a) Ramayana
b) Mahabharat
c) Srimadbhagwat
d) Shrikrishnacharitra
10. Bhagwad Gita is also called as
a) Ved
b) Upnishad
c) Rucha
d) Kand

Q.2 Short Answer questions (Any Four) (20)

1. Explain term 'Nishkam Karm'.
2. Explain the shlok 'Nainam Chhindanti Shastrani Nainam Dahati Pavak'.
3. Explain the characteristics of Adarshyogi.
4. Describe characteristics of Bhakt.
5. Explain the term 'Karm' & types of karmas.
6. Write in detail about 3 major pathways or routes to attain salvation (Moksha) or self realisation.

Q.3 Long answer question (Any two)

(30)

1. Write the definition of 'Yog' as per Bhagwad Gita & explain it.
2. Describe background of Bhagwad Gita.
3. Explain 'Dhyanyog' as per Bhagwad Gita.

विषय:- श्रीमत् भगवत् गीता (१०२)

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१. योग्य पर्याय निवडा

(१०)

१. भगवद् गीतेमध्ये एकूण अध्याय आहेत.
अ) १८
क) २०
ब) २२
ड) ७००
२. योग उच्यते.
अ) समत्वं
क) अष्टांग
ब) इंद्रियनिग्रह
ड) आसन
३. मानवी शरीरामध्ये कर्मेन्द्रिये आहेत.
अ) ५
क) १०
ब) ७
ड) ८
४. भगवद् गीतेमध्ये भगवान श्रीकृष्णांच्या मुखी श्लोक आहेत.
अ) ५७४
क) ६३२
ब) ७००
ड) ५४८
५. भगवद् गीता पहिल्यांदा यांनी लिहिली.
अ) व्यास
क) अर्जुन
ब) श्रीकृष्ण
ड) द्रोणाचार्य
६. भगवद् गीता ह्या ठिकाणी सांगितली गेली.
अ) हस्तिनापुर
क) अयोध्या
ब) कुरुक्षेत्र
ड) मथुरा
७. भगवद् गीतेमध्ये ध्यानयोग वा अध्याय आहे.
अ) ५
क) ६
ब) ८
ड) ९
८. भगवद् गीता भगवान श्रीकृष्णांनी अर्जुनाला वर्षांपूर्वी सांगितली आहे.
अ) ८०००
क) ५०००
ब) १००००
ड) १०००
९. भगवद् गीता ही मूलतः संस्कृत महाकाव्य मध्ये सापडते.
अ) रामायण
क) श्रीमद्भागवत
ब) महाभारत
ड) श्रीकृष्णचरित्र
१०. भगवद्गीतेला संबोधले आहे.
अ) वेद
क) ऋचा
ब) उपनिषद
ड) कांड

प्र.२. टीपा लिहा (कोणत्याही चार)

(२०)

१. 'निष्काम कर्म' संज्ञा स्पष्ट करा.
२. सांख्ययोगामधील खालील श्लोक स्पष्ट करा - 'नैनं छिन्दन्ति शस्त्राणि नैनं दहति पावकः'

३. 'आदर्श योग्याची लक्षणे' वर्णन करा.
४. भक्ताचे गुण सविस्तर वर्णन करा.
५. 'कर्म' ही संज्ञा भगवद्गीतेनुसार स्पष्ट करा व कर्माचे प्रकार लिहा.
६. मोक्षप्राप्ती किंवा आत्म साक्षात्कार प्राप्त करण्यासाठी भगवद्गीतेमध्ये सांगितलेले तीन महत्त्वाचे मार्ग स्पष्ट करा.

प्र.३. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(३०)

- १) भगवद्गीतेनुसार योग ची व्याख्या लिहून सविस्तर विश्लेषण करा.
- २) भगवद्गीतेची पार्श्वभूमी स्पष्ट करा.
- ३) भगवद्गीतेनुसार ध्यानयोग स्पष्ट करा.
